

sekslokstof voor de soort bekend is, kan de verspreiding binnen Nederland en daarbuiten in principe eenvoudig onderzocht worden.

Vangstgegevens

In 1983 werden met behulp van sexlokstofvallen 69 ♂♂ gevangen in het natuurgebied „Plancken Wambuis” ten oosten van Ede. De vallen waren geplaatst in een perceel fijnspar (*Picea abies*) en voorzien van verdampers met 500 µg (Z)-8-dodecen-1-ol + 500 µg (E)-8-dodecen-1-ol en een verwisselbare lijmbodem. Beide lokstofcomponenten zijn noodzakelijk voor attractie, maar de optimale verhouding dient nog nader bestudeerd te worden. Naast *C. indivisa* werden met dezelfde lokstof ook mannetjes van *C. pactolana* gevangen, die normaal ook alleen met (Z)-8-dodecen-1-ol goed gevangen kunnen worden.

De mannetjes van *C. indivisa* bleken een beperkte vliegperiode te hebben (27 mei-1 juni: 28 ♂♂, 1 juni-8 juni: 22 ♂♂, 8 juni-15 juni: 29 ♂♂). Het merendeel van de ♂♂ was dusdanig met lijm besmeurd, dat bewaren weinig zin had. Een aantal ♂♂ zijn geprepareerd en bewaard gebleven in de collecties van het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden, de Plantenziektenkundige Dienst, het IOB en mijn eigen collectie. Gezien het aantal gevangen mannetjes lijkt het waarschijnlijk dat de soort op meerdere plaatsen in Nederland zal voorkomen.

Met dank aan dr. A. Diakonoff voor het op naam brengen van de soort, drs. S. Voerman voor de synthese en het ter beschikking stellen van de lokstoffen, en drs. W. Welling voor het vertalen van de Russische literatuur.

LITERATUUR

- Bentinck, G. A. Graaf & A. Diakonoff, 1968. De Nederlandse Bladrollers. — *Mon. ned. ent. Ver.* 3: 1-201.
- Booij, C. J. H. & S. Voerman, 1984. New sex attractants for 35 tortricid and 4 other lepidopterous species, found by systematic fieldscreening in The Netherlands. — *J. chem. Ecol.* 10: 135-144.
- Danilevski, A. S. & V. I. Kuznetsov, 1968. Lepidoptera, Tortricidae, Laspeyresiini. — *Fauna S.S.S.R.* 5 (1): 1-636.
- Krogerus, H., 1962. Die an Coniferen lebenden Laspeyresia-Arten in Finnland (Lep., Tortricidae). — *Notul. ent.* 42: 98-103.
- Obraztsov, N. S., 1952. *Laspeyresia interruptana* (HS.) als selbständige Art (Lep. Tortr.). — *Ent. Tidskr.* 73: 33-37.
- Postner, M., 1957. Beitrag zur Kenntnis der Rindenwickler *Laspeyresia duplicana* Ztt., *L. coniferana* Rtz. und *L. cosmophorana* (Lepidoptera, Tortricidae). — *Z. angew. Ent.* 41: 312-319

Marijkeweg 22, 6709 PG Wageningen.

SATYRIUM W-ALBUM (KNOCH) EN DE IEPZIEKTE (LEP.: LYCAENIDAE). In 1971 vlogen begin juli enkele exemplaren van *w-album* op de Bemelerberg. In 1977 en 1978 heb ik deze plaats weer bezocht. Er vlogen telkens een tiental exemplaren. Daarna heb ik er geen spoor meer van gezien. Dit zal zeker (mede) te wijten zijn aan de iepziekte die de oude bomen het loodje heeft doen leggen. In 1981 waren alle iepen, de enige voedselplanten van de rupsen, gerooid en bovendien de braamstruiken waarop de vlinders vlogen!

M. J. M. Prick, Van Weerden Poelmanstraat 173, 6417 EM Heerlen.